

Dâvûd-i Kayserî Düşüncesi Bağlamında

# Din Eğitiminde İnsan Tasavvuru

Ahmet Özalp

**DTA Yayıncılık | DTA Publishing**

**Yayın No | Publication Number:** 82

**Kitap Adı:** Dâvûd-i Kayserî Düşüncesi Bağlamında

Din Eğitiminde İnsan Tasavvuru

**Book Title:** The Conception of the Human Being in Religious Education  
in the Context of Dâvûd-i Kayserî's Thought

**Yazar | Author:** Ahmet Özalp | orcid.org: 0000-0002-6514-019X

**Editör | Editor:** Delila Elçe | orcid: 0000-0001-5688-8350

**Yayın Türü | Publication Type:** Kitap | Book

**Yayın Tarihi | Publication Date:** Aralık 2025 | December 2025

**Yayın Dili | Language:** Türkçe | Turkish

**Ebat | Dimensions:** 13.5 x 21

**Baskı Sayısı | Edition:** 1

**Sayfa Sayısı | Pages:** 131

**ISBN:** 978-625-5959-74-4

**Atıf Bilgisi | Cite as:** Özalp, Ahmet. *Dâvûd-i Kayserî Düşüncesi Bağlamında  
Din Eğitiminde İnsan Tasavvuru*, Bursa: DTA Yayıncılık, 2025

1. Din Eğitimi | Religious Education
2. Ontoloji | Ontology
3. İslam Düşüncesi | Islamic Thought

**Kapak ve Mizanpaj | Cover Design and Layout**

Samet Torun - Ahmet Tunçdemir

**Sertifika Numarası | Certificate Number:** 74919

**Yayıncı | Publisher:** DTA Yayıncılık Bilişim Ltd. Şti.

Odunluk Mah. Akademi Cad. Zeno Business Center 2C/28 Nilüfer/Bursa

+90 507 227 1297 | bilgi@dtayayincilik.com.tr | www.dtayayincilik.com.tr

**Baskı ve Cilt | Printing and Binding:** Vadi Grafik Tasarım ve Reklamcılık Ltd. Şti.

Sertifika Numarası: 47479

Copyright © Bu Eserin bütün hakları DTA Yayıncılık'a aittir.

Yayınevinin izni olmaksızın, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik,  
mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Copyright © All rights of this work belong to DTA Publishing.

Without the permission of the publishing company,  
the whole or part of the book cannot be printed, published,  
reproduced or distributed electronically, mechanically or through photocopying.

Dâvûd-i Kayserî Düşüncesi Bağlamında

# Din Eğitiminde İnsan Tasavvuru

Ahmet Özalp

Bursa 2025

## Yazar Hakkında / About the Author

### *Ahmet Özalp*

Diyarbakır'ın Bismil ilçesinde doğdu. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde lisans eğitimini tamamladı. 2010 yılında Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Din Eğitimi Ana Bilim Dalında araştırma görevlisi olarak göreve başladı. 2014 yılında Marmara Üniversitesinde Din Eğitimi Açısından Dâvûd el-Kayserî'de İnsan Kavrayışı başlıklı teziyle yüksek lisans çalışmasını, 2020 yılında aynı üniversitede Din Eğitiminde Bilgi Problemi başlıklı doktora tezini tamamladı. Eğitim ve din eğitiminin düşünsel boyutuna ilgi duyan Özalp halen bu alanda çalışmalarını yürütmektedir.

---

He was born in the Bismil district of Diyarbakır. He completed his undergraduate studies at the Faculty of Theology at Ankara University. In 2010, he began working as a research assistant in the Department of Religious Education at the Faculty of Theology at Şırnak University. In 2014, he completed his master's thesis at Marmara University entitled "The Conception of the Human Being in Dâvûd al-Kayserî from the Perspective of Religious Education," and in 2020, he completed his doctoral dissertation at the same university entitled "The Problem of Knowledge in Religious Education." Özalp, who is interested in the intellectual dimensions of education and religious education, continues his academic studies in this field.

# İÇİNDEKİLER

|              |     |
|--------------|-----|
| Ön Söz ..... | VII |
|--------------|-----|

## GİRİŞ

|                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Araştırmanın Amacı ve Dâvûd-i Kayserî'nin<br>İnsan Kavrayışının Din Eğitimi Açısından Anlamı ..... | 11 |
| 2. Araştırmanın Yöntemi ve Sınırlılıkları .....                                                       | 13 |

## Birinci Bölüm

### KAVRAMSAL ÇERÇEVE

|                                                                                |    |
|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Din .....                                                                   | 20 |
| 1.1. Etimolojisi .....                                                         | 21 |
| 1.2. Tanımları .....                                                           | 27 |
| 1.2.1. Dinin Kanun, Düzen ve Hüküm Olma<br>Durumuna Vurgu Yapan Tanımlar ..... | 28 |
| 1.2.2. Dinin Varoluşsal Boyutunu<br>Önceleyen Tanımlar .....                   | 29 |
| 1.2.3. Daha Kapsamlı Din Tanımları .....                                       | 30 |
| 2. Eğitim .....                                                                | 32 |
| 3. Din Eğitimi .....                                                           | 40 |
| 3.1. Din Merkezli Anlayışa Göre<br>Din Eğitiminin Dini Problemi .....          | 41 |
| 3.2. Bilim Merkezli Anlayışa Göre<br>Din Eğitiminin Dini Problemi .....        | 42 |
| 4. İnsan .....                                                                 | 45 |
| 4.1. İnsan Kelimesinin Türemiş Olabileceği<br>Kökler Açısından Anlamları ..... | 45 |
| 4.2. İnsan Kelimesinin Formu Açısından Anlamları .....                         | 46 |

## İkinci Bölüm

### DÂVÛD-İ KAYSERÎ: HAYATI, ESERLERİ VE DÜŞÜNCELERİ

|                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------|----|
| 1. Hayatı .....                                             | 56 |
| 2. Eserleri .....                                           | 63 |
| 2.1. Dâvûd-i Kayserî'ye Ait Olduğu Kesin Olan Eserler ..... | 63 |
| 2.1.1. Özgün Eserler .....                                  | 63 |
| 2.1.2. Şerh Eserleri .....                                  | 66 |

|                                                                                       |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 2.2. Dâvûd-i Kayserî'ye Ait Olduğu<br>Kesin Olan Eserlerin Kronolojik Sıralaması..... | 67 |
| 2.3. Dâvûd-i Kayserî'ye Ait Olduğu<br>Şüpheli Olan Eserler.....                       | 69 |
| 3. Dâvûd-i Kayserî'nin Genel Düşünceleri.....                                         | 69 |
| 3.1. Vahdetü'l-Vücûd, Varlık ve Alem .....                                            | 70 |
| 3.2. Tevhid .....                                                                     | 78 |
| 3.3. Varlık ve Zaman .....                                                            | 79 |
| 3.4. Hilafet, Velayet, Nübüvvet ve Risalet .....                                      | 81 |
| 3.5. Bilgi ve Bilginin Hakikati .....                                                 | 82 |
| 3.6. Dâvûd-i Kayserî'nin Kullandığı Özgün Kavramlar .....                             | 83 |

### Üçüncü Bölüm

#### **DİN EĞİTİMİ PERSPEKTİFİNDEN İNSAN VE DÂVÛD-İ KAYSERÎ'NİN İNSAN KAVRAYIŞI**

|                                                                             |     |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----|
| 1. Dâvûd-i Kayserî'nin İnsan Anlayışı .....                                 | 92  |
| 2. Dâvûd-i Kayserî'nin İnsan Anlayışının<br>Din Eğitimine Yansımaları ..... | 97  |
| Sonuç ve Değerlendirme.....                                                 | 119 |
| Kaynakça.....                                                               | 125 |

## ÖN SÖZ

İlahiyat-sosyal bilimler aralığında varlığını gerçekleştiren din eğitiminin kavramsal temellerinin güçlendirilmesi hem pratiğe dair konularının düşünsel bir zemine oturmasını sağlamak, hem de bu disipline sağlam istinat noktalarını oluşturmak açısından hayati bir ehemmiyete sahiptir. Bu ehemmiyetin hayata geçebilmesi din eğitiminin anlam yapısını oluşturan kavramların, disiplinin nazarıyla ele alınmasına bağlıdır.

İslam ilim geleneğinde din eğitiminin ihtiyaç duyduğu kavram ve kavrayışlar potansiyel halde mevcuttur; bunların somutlaşması ise ancak muharriklerin (harekete geçiricilerin) varlığıyla mümkündür. Muharriklerle kastedilen, zihnî düzeyde var olan kavramları hayata geçiren ve bu süreci yönlendiren kişilerdir.

Bu kavramların bir de din eğitimi için zihinlerde vücut bulması hareketli bir düşünce dünyasını gerektirir. Zira kavramlar, sabit bir durumdan ziyade, dinamik bir yapıya sahiptir. Dolayısıyla henüz yeni bir disiplin sayılan din eğitimi için kavramsallaştırma, aslında dünün tekrarından ziyade bugünün, dünün üzerine yeniden yükselmesi anlamına gelir.

Geleneğin düşünce dünyasında önemli yere sahip olan Dâvûd-i Kayserî'nin insan hakkındaki mülahazaları, bugünün düşünce dünyasına hareket noktası teşkil edebilecek önemli kavrayışlar içermektedir. Bu bağlamda Kayserî'nin tercih edilmesi yalnızca düşünce tarihimizdeki kurucu konumundan değil; aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin ilk müderrisi olarak ilim, düşünce ve eğitim arasında kurduğu tarihsel süreklilikten de kaynaklanmaktadır. Kayserî'nin bu kurucu rolü, onun insan anlayışını din eğitimi açısından yeniden düşünmeyi, aynı zamanda tarihsel ve düşünsel bir sorumluluk haline getirmektedir. Gayemiz söz konusu kavrayışlardan din eğitimi için değer arz edecek olanlarının, günümüz anlam

dünyasında yeniden canlandırılması ve geleceğe uzanacak bir temel oluştururken bunların bizim için nasıl bir kapı aralayacağının ortaya konulmasıdır.

Elinizdeki çalışma *Din Eğitimi Açısından Dâvûd el-Kayserî'de İnsan Kavrayışı* başlığıyla hazırlanan yüksek lisans tezinin gözden geçirilmesi, yeniden yapılandırılması ve kitap formuna dönüştürülmesiyle ortaya çıkmıştır. Bu süreçte metin yalnızca biçimsel açıdan değil, düşünsel bütünlüğü güçlendirecek şekilde yeniden ele alınmış; tez formatının sı-nırları aşılmaya çalışılmıştır.

Bu gayeyle çıktığım yolda düşüncelerinin derinliği, tespitlerinin dakiklığı, ilminin zenginliği gerek yazım gerek düşünce metodunun güzelliği ile beni kendisine hayran bırakan büyük alim ve mütefekkir Dâvûd-i Kayserî'ye dualarımla teşekkür etmeyi borç bilirim.

Bu eserin ortaya çıkmasında varlıklarıyla ve dualarıyla her daim yanımda olan anne ve babama sonsuz şükranlarımı sunarım. Hayatımın her aşamasında sabırla yanımda duran, desteği ve anlayışıyla bu süreci benim için mümkün kılan eşime gönülden teşekkür ederim. Varlıklarıyla bana güç ve anlam veren çocuklarıma, ayrıca desteğini ve duasını esirgemeyen tüm aileme minnettarım.

Ayrıca çalışmanın ortaya çıkmasında büyük emekler sarf eden hakkını burada yazacağım birkaç kifayetsiz kelimenin sınırlı delaletleri ile eda edemeyeceğim değerli tez danışmanım Prof. Dr. Yurdağül Konuk (Mehmedoğlu)'a ve yaratıcı fikirleriyle bana yol gösteren, cesaret veren, doğrudan katkılarıyla çalışmamda bizzat emeği olan Prof. Ali Ulvi Mehmedoğlu'na minnet ile şükranlarımı sunuyorum. Bu kitabın temelini oluşturan yüksek lisansımın savunma jürisinde bulunarak çalışmaya katkıda buluna Prof. Dr. Ömer Türker ile Prof. Dr. İrfan Başkurt'a teşekkür ederim.

Son olarak tezimi kitaba dönüştürme fikrini verip süreçte de desteklerini esirgemeyen kıymetli dostlarım Prof. Dr. Kasım Ertaş'a, Doç. Dr. İsmet Tunç'a, Dr. Yakup Akyürek'e;

tezimin kitaplaşma sürecine editörlük yapan Delila Elçe'ye  
ve doğrudan ya da dolaylı olarak çalışmada pay sahibi olan  
herkese en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

*Ahmet Özalp*  
*Şırnak - 2025*

## KAYNAKÇA

- Ajam, Rafic. *Mawsu'atu Mustalahati İmam Gazzâlî*. Lübnan: y. y., 2000.
- Aclûnî, *Kaşfü'l-Hafa*, c.1, bs.: y.y. t.y..
- Ahmed b. Hanbel. *el-Müsned*, 3/128–129.
- Akbulut, A. Turan. “Dâvûd-i Kayserî”. *İslam Medeniyeti Mecmuası*, IV/3 (1980).
- Arapça-Türkçe Sözlük*. İstanbul: Dağarcık Yayınları, 1995.
- Arkan, Atilla. “Kindî ve İbn Rüşd’de İnsan Kavramı”. *İslam Araştırmaları Dergisi*, 12 (2004).
- Arslan, Z. Şeyma. “Kur’an-ı Kerim’i Din Eğitimi Açısından Yorumlamak: Hadid Suresi Örneği”. *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 13 (2004), 317–383.
- Askerî. *el-Furûku'l-Luğaviyye*. bs: y.y. 1353h.
- Aydın, Mehmet S. “Tanrı Hakkında Konuşmak: Felsefî Bir Tahlil”. *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1 (1983).
- Aydın, Mehmet S. “İkbal’in Felsefesinde İnsan”. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XXIX (1987). 83-106.
- Ayverdi, İlhan. *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: Mas Matbaacılık, 2005.
- Başkurt, İrfan. *Kur’an Açısından Din Eğitiminde Adalet, Ölçü, Denge-Sırat-ı Müstakim*. İstanbul: İşaret Yayınları, 2000.
- Bayrakdar, Mehmet. *Dâvûd el-Kayserî Vahdet-i Vücûd Felsefesi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 2012.
- Bayrakdar, Mehmet. *Kayserîli Dâvûd*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1988.
- Bursalı Mehmet Tahir Efendi. *Osmanlı Müellifleri*. İstanbul: Meral Yayınevi, t.y..
- Cürcânî. *et-Ta’rîfât*. Beyrut: Dârü'l-Kitâbi'l-İlmiyye, 1983.
- Çalışkan, İsmail. “Kur’an-ı Kerim’de Din Kavramı”. *Doktora Tezi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1998.

- Dagim, Samih. *Mawsu'atu Mustalahâtî'l-Îmâm Fahriddîn er-Râzî*. Beyrut: Mektebetü Lübnan, 2001.
- Dagim, Samih. *Mawsu'atu Mustalahâtî Sadriddîn eş-Şîrâzî*. Beyrut: Mektebetü Lübnan, 2004.
- Dâvûd el-Kayserî. "Risâle fî İlmi't-Tasavvuf", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Risâle fî Ma'rifeti'l-Mahabbati'l-Hakîkiyye", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Esâsü'l-Vehdâniyye ve Mebne'l-Ferdâniyye", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Tahkîku Mâi'l-Hayât ve Keşfü Esrârî'z-Zulûmât", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Mukaddimât", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Nihâyetü'l-Beyân fî Dirâyeti'z-Zamân", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Keşfü'l-Hicâb 'an Kelâmi Rabbi'l-Erbâb", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Şerhu Te'vîlâtî'l-Besmele bi's-Sûreti'n-Nev'îyyeti'l-İnsâniyye", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. "Matla'u Husûsî'l-Kelîm fî Me'ânî Fusûsî'l-Hikem", *er-Resâil* (haz. Mehmet Bayrakdar). Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 1997.
- Dâvûd el-Kayserî. *Kasîde-i Hamriyye Şerhi (Aşk Şarabı ve Hayat)*. (çev. Turan Koç – Mehmet Çetinkaya). İstanbul: İnsan Yayınları, 2011.

- Demirli, Ekrem. “İslam Metafiziğinde Tanrı ve İnsan: İbnü’l-Arabî ve Vahdet-i Vücûd Geleneği”. *İslam Araştırmaları Dergisi*, 23 (2010).
- Draz, Abdullah. *ed-Dîn*. Kuveyt: y.y., 1980.
- Draz, Abdullah. *Din ve Allah İnancı*. (çev. Bekir Karlıağa). İstanbul: Bir Yayıncılık, t.y.
- Egemen, Bedi Ziya. *Terbiye İlminin Problemleri ve Terbiye Felsefesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1965.
- Eğitim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Gül Yayınları, 1993.
- Ertürk, Selahattin. *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara : Yelken-tepe Yayınları, 1979.
- Fahreddin Razi. *Mefatihü’l-Gayb*, c. 2. Beyrut: Darü’l-Kütubül-İl-miyye, 1990.
- Fazlıoğlu, İhsan. “Osmanlı Coğrafyasında İlmi Hayatın Teşekkülü ve Dâvûd el-Kayserî”. Turan Koç (Ed.), *İbn Arabî Geleneği ve Dâvûd el-Kayserî*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2011.
- Gadamer, Hakikat ve Yöntem, c.1. Çev. Hüsamettin Arslan ve İsmail Yavuzcan. İstanbul: Paradigma Yayınları, 2008.
- Gihamy, Gerard. *Mawsu’atu Mustalahati İbn Rüşd el-Feylesof*. Beyrut: Mektebetu’n-Naşirin, t.y.
- Gihamy, Gerard. *Mawsu’atu Mustalahati Sadriddin eş-Şirazi*. Beyrut: Mektebetu’n-Naşirin, t.y.
- Gündüz, Muhammed Muhdi. “Kültür Dünyası Kavramı ve Din Eğitimi”. *Turkish Studies - Comparative Religious Studies*, 17/1 (2022), 35-50.
- Gündüz, Muhammed Muhdi. “Üç Gerilim Ekseninde Din Eğitiminin Neliği Problemi”. *Ağrı İslami İlimler Dergisi* 7 (2020), 155-181.
- İbn Arabî. *el-Fütuhâtü’l-Mekkiyye*, c. 2. Osman Yahyâ (Thk.), Kahire: el-Hey’etü’l-Mısıriyyetü’l-Âmme li’l-Kitâb, 1985.
- İbn Manzur. *Lisaniü’l-Arab*, c. 1; c. 12. Beyrut: Daru’l-Kutubi’l-İl-miyye, 1993.

- İmamoğlu, Sema Özdemir. “Dâvûd Kayserî’de Varlık, Bilgi ve İnsan”. *Doktora Tezi*, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.
- İnsan ve Toplum Bilimleri Terimleri Ansiklopedik Sosyal Bilimler Sözlüğü*. İstanbul: Değişim Yayınları, 2007.
- İsfahânî, Ragıb. *Müfredatu Elfâzi’l-Kur’an*. Şam: Darü’l-Kalem, 2002.
- Kadı Muhammed Ahmed Ken’an. Fethu’l-Kadir. c. 1. Beytur: Daru’l-Lubnan, 1996.
- Kalın, İbrahim. “Kayserî’nin Mukaddime li-Fusûsi’l-Hikem’inde Hakikat ve Gerçeklik Olarak Vücûd”. Turan Koç (Ed.), *İbn Arabi Geleneği ve Dâvûd el-Kayserî*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2011.
- Karadaş, Çağfer. “Dâvûd-i Kayserî ve Genel Hatlarıyla Düşüncesi”. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, c. XV, sy. 2 (2006).
- Koç, Turan. “Dâvûd el-Kayserî’ye Göre Cem’ ve İçerdiği Hususlar”. *Makâlât*, sy. 1 (Basım yeri yok, 1999).
- Kavram Sözlüğü*. Ankara: y.y., 2005.
- Kazıcı, Ziya; Ayhan, Halis. “Ta’lim ve Terbiye md”. *DİA*, c. 39. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2010.
- Kermî, Hasan Said. *el-Hadi ila Luğati’l-Arab*, c.1, c. 3. Beyrut: Darü’l-Benan, 1991.
- Koç, Ahmet. *İhvan-ı Safa’nın Eğitim Felsefesi*. İstanbul: İFAV Yayınları, 1999.
- Koç, Turan (Ed.). *İbn Arabi Geleneği ve Dâvûd el-Kayserî*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2011.
- Konevi, Sadreddin. *Tasavvuf Metafiziği (Miftah-ı Gaybi’l-Cem ve’l-Vücûd)*. Ekrem Demirli (Çev.), İz Yayıncılık, İstanbul, 2002.
- Kur’an-ı Kerim. Fatiha, 3, 4, 5, 6; Bakara, 31, 132, 138; Hacc, 46, 78; Saffat/53; Vakıa, 86; Sâd, 7; Yusuf, 37; A’raf, 89, 172; Maide, 3, 48; Casiye, 18; Zuhuruf, 22; Rûm, 30; Yunus, 105; Âl-i İmran 103; El-Mü’minûn, 18; Hicr, 99; Rahman: 29.
- Kurtubi, el-Cami’li Ahkami’l-Kur’an, c.2. Beyrut: Müesseset Risa-le, 2006.

- Maverdi, *en-Nüket ve'l-Uyun*, c. 1. Beyrut: Darü'l-Kütübü'l-İlmiyye, t. y.
- Mecdi Muhammed Efendi, *Hadaikuş Şekaik*, İstanbul: y.y. 1989.
- Mehmedoğlu, Ali Ulvi. "Klasik Kuramlar ve Modern Araştırmalar Bağlamında Dindarlık ve Kişilik". Ünver Günay (Ed.), *Dindarlığın Sosyo-Psikolojisi*. Adana: Karahan Kitabevi, 2006.
- Mehmedoğlu, Yurdağül. *Erişkin Bireyin Kendilik Bilinci*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi (DEM), 2005.
- Mehmedoğlu, Yurdağül. *Erişkin Bireyin Kendilik Bilinci ve Din Eğitimi*. İstanbul: Rağbet Yayınları, 2001.
- Mehmedoğlu, Yurdağül, (gulmehmedoğlu@hotmail.com), İslam Düşünce Geleneğinden Günümüzde Bir Din Eğitimi Felsefesi Oluşturmak, (Yayımlanmamış Makale). Ahmet Özalp'a kişisel posta, (ozalpahmed@gmail.com), (13.12.2013).
- Misalli Büyük Türkçe Sözlük*. İstanbul: Mas Matbaacılık, 2005.
- Muhammed Efendi, Mecdî. *Hadâikuş-Şakâik*. İstanbul: y.y., 1989.
- Muştafa, İbrahim vd.. *el-Mu'camu'l-Vasît*. c. 1. İstanbul: Çağrı Yayınları, t.y.
- Mu'camu'l-Kebir*. c. 1. Mısır: y. y. 1981.
- Mu'camu's-Sofî*. Beyrut: y. y., 1981.
- Nasr, Seyyid Hüseyin. *İslam, İdealler ve Gerçekler*. Ahmet Özel (Çev.). olacak İstanbul: Akabe Yayınları, 1985.
- Ötüken Türkçe Sözlük*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2007.
- Özalp, Ahmet. "Molla Sadrâ'nın Hareket-i Cevherî Teorisi Bağlamında Eğitimde İnsan Tasavvuru". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 33 (2023) 36-65.
- Rıza, Ahmet. *Mu'camu Metni'l-Luğat*, c. 2. Beyrut: Dârü'l-Mektebeti'l-Hayât, 1958.
- Segâni, Hasan b. Muhammed b. Hasan. *et-Tekmile ve'z-Zeyl ve's-Şıla li Kitâbi Tâci'l-Luğa ve Şihâhi'l-'Arabiyye*. Kahire: y.y. 1974.

- Sevim, Seyfullah. “Kayserî’nin Düşüncesinde İnsan ve Evrendeki Yeri”. Turan Koç (Ed.), *İbn Arabî Geleneği ve Dâvûd el-Kayserî*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2011.
- Spuler, Bertold. *İran Moğolları* Cemal Köprülütürk (Çev.). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1957.
- Sümer, Faruk. “Karamanoğulları”. *DİA*, c. 24. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2001.
- Taşköprizâde, Ahmed b. Mustafa. *eş-Şakâiku’n-Nu’mâniyye fî ‘Ulemâid-Devleti’l-Osmâniyye*. İstanbul: Menşûrât-ı Câmîiat-i İstanbul, 1405h.
- Tehânevî. *Mavsu’atu Keşşâf Istılâhâtî’l-Fünûn ve’l-‘Ulûm*, c. 1. Lübnan: Mektebetü Lübnan, 1996.
- Tirmizî. “Menâkıb”, 32; “Zühd”, 45.
- Tu’mi, Muhyiddin. *en-Nûru’l-Ekber fî Tabakati’ş-Şüyûhi’l-Ezher*, Beyrut: Darü’l-Ceyl, 1992.
- Tunç, İsmet. *Antropoloji ve Din*. Ankara: Eski Yeni Yayınları, 2021.
- Tunç, İsmet. “Din ve Kültür İlişkisi”. *Teoloji ve Antropoloji Perspektifinden Din ve Kültür İlişkisi-I*. ed. İsmet Tunç-Abdulvasıf Eraslan. 9-38. Ankara: Eskiyei Yayınları, 2021.
- Tûsî, Nasîruddîn. “Seyru Sülûk / Yolculuk ve İntisap” Murat Demirkol (çev.). *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi*, VI (2011).
- Tümer, Günay. *DİA*, c. 9. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1994.
- Türker, Ömer. “Mutlak Varlık Kavramı Ekseninde Dâvûd el-Kayserî’nin Filozof ve Kelâmcılara Yönelttiği Eleştiriler”. *Uluslararası İznik Sempozyumu*. İznik: İznik Belediyesi Kültür Yayınları, 2005.
- Yavuz, Kerim. *Günümüzde Din Eğitimi*. Adana: Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1988.
- Zebîdî. *Tâcü’l-Arûs*, c. 1; c. 2; c. 9. Beyrut: y.y., 1975.

